

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 26.06.2020

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

ÇAYKUR Genel Müdürü Yusuf Ziya Alim geçtiğimiz Ocak ayında yaptığı açıklamada, ÇAYKUR tarihinde bir ilk yaşandığını belirterek, talep üzerine özel firmalara 16 bin ton paketsiz kuru çay satışı yapıldığını söyledi. Bu ticarete ilişkin detayların ortaya çıkmasıyla; kamu kurumu olan ÇAYKUR'un özel firmalardan bazılarına avantaj sağlayarak haksız rekabete yol açtığı, ihalesiz ve paketsiz olarak çay satmanın ÇAYKUR'un marka değerini düşürdüğü, maliyetin altında fiyata kuru çay satışı yaptığı için ÇAYKUR'un zarara uğratıldığı gibi pek çok iddia kamuoyunun gündemine girmişti ve haberlere konu olmaktadır.

4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 1'inci Maddesinde, *"Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır."* denilmektedir.

Bir kamu kurumu olarak tüm özel çay firmalarına eşit mesafede olması gereken ÇAYKUR, paketsiz kuru çay satmak için herhangi bir satış ihalesine çıkmamıştır. 2018 yılı fiyatları ile maliyetinin altında Doğu Çay'a 10 bin ton paketsiz tasnifli kuru çay satılmış, bu firmaya özel avantaj sağlanmıştır. Doğu Çay, ÇAYKUR'dan aldığı 10 bin ton çayı kendi paketine doldurup, kendi ürettiymiş gibi zincir marketlerde raflara koymuştur. ÇAYKUR yetkilileri, 2018 yılının çayını sattıklarını, bu yüzden 2018 yılı fiyatının uygulandığını ifade etse de; stok maliyeti eklendiğinde satış fiyatının maliyetin altında kaldığı ortaya çıkmaktadır. Bu şekilde ihalesiz olarak başka firmalara da satış yapıldığı iddia edilmektedir.

Kaliteli ÇAYKUR çayının başka firmaların paketlerinde, üretim tesisinin ÇAYKUR'a ait olduğu belirtilmeden satılmasının ÇAYKUR markasına zarar verdiği, ayrıca haksız rekabete yol açtığı, bir takım özel kişi ve firmalara; kayırmacılık yapılarak haksız kazanç elde etmeleri için avantaj sağlandığı düşünülmektedir.

Bu çerçeveden;

1. ÇAYKUR'un özel firmalara paketsiz kuru çay satmasını doğru buluyor musunuz? Rekabetin Korunması Hakkındaki 4054 sayılı yasanın çiğnenerek bazı şahıslara haksız kazanç sağlanmasını uygun görüyor musunuz?

2. ÇAYKUR, bugüne kadar hangi özel çay firmalarına hangi fiyattan ne kadar paketsiz kuru çay satışı yapmıştır? ÇAYKUR, ihalesiz olarak ve maliyetinin altında fiyatla paketsiz kuru çay satışı yapmayı sürdürecektir mi?

3. ÇAYKUR, paketsiz kuru çay satma işlemini hangi amaçla yapmıştır, neden buna ihtiyaç duyulmuştur? Bu işlemi yapma kararını ÇAYKUR kendiliğinden mi almış yoksa Bakanlığınızdan böyle bir talimat mı verilmiştir?

4. Bir kamu kurumu olan ÇAYKUR'un özel çay firmalarına satış ihalesi yapmaksızın, özel ilişkiler ağı ile paketsiz çay satmasını doğru buluyor musunuz? Bunun nedeni nedir? Bu şekildeki satış ile 4054 Sayılı yasanın çiğnenmesini nasıl karşılıyorsunuz? Haksız rekabete yol açan uygulamaların sorumluları hakkında soruşturma açtınız mı?

5. ÇAYKUR'un kendi çayını paketsiz olarak özel firmalara maliyetinin altında fiyatla, ihalesiz satması nedeniyle oluşan kamu zararının sorumluları hakkında işlem başlattınız mı?